

Izvještaj o radu o radu Mješovite komisije za sprovođenje Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori i Mješovite komisije za sprovođenje Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori

Islamska zajednica

Od obnove nezavisnosti Crna Gora je uradila mnogo na očuvanju i unapređenju vjerskih sloboda i na uspostavljanju partnerskih odnosa sa vjerskim zajednicama. Naporima Vlade Crne Gore da uspostavi konstruktivne odnose sa vjerskim zajednicama, svjedoči činjenica da su potpisani: Temeljni ugovor između Vlade Crne Gore i Svete Stolicy, Ugovor o pitanjima od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori i Ugovor o pitanjima od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice Crne Gore. U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore, br. 08-2912/3 od 19. decembra 2013. godine, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava formiralo je mješovite komisije za sprovođenje Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori i Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Vlada Crne Gore je 2012. godine potpisala Ugovor o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori. Ovim Ugovorom garantuje se puni pravni identitet Islamske zajednice u Crnoj Gori, na cijeloj teritoriji Crne Gore. Na osnovu gore navedenog Ugovora, Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. aprila 2014. godine, donijela je Odluku o obrazovanju dijela Mješovite komisije za sprovođenje ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Od osnivanja 2014. godine, pa do kraja 2019 godine, Mješovita Komisija se kontinuirano sastajala tako što se kao domaćini sastanka, naizmjenično mijenjaju Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Islamska zajednica u Crnoj Gori.

Mješovitu Komisiju čine predstavnici/e držvnih institucija: Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva pravde, Ministarstva finansija, Ministarstva zdravlja, Ministarstva prosvjete i Ministarstva kulture, kao i predstavnici Islamske zajednice.

Na sastancima Mješovite komisije, po predhodno utvrđenom dnevnom redu, vode se razgovori o naznačenim temama; daju se/dobijaju tražene i potrebne informacije i dogovaraju se i planiraju zajedničke aktivnosti.

Mješovita komisija posvećeno radi u cilju rješavanja svih pitanja od zajedničkog interesa Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori. U dosadašnjem radu komisija je razmotrila veoma važna pitanja i sprovela veliki broj aktivnosti. Neke od značajnih aktivnosti su: uvođenje Medrese u obrazovni sistem u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju. Zakonsko rješenje prepoznaje vjerske škole, i u tom dijelu je napravljen pomak (2011. godine Ministarstvo prosvjete dalo je saglasnost na program i rad Medrese, i ta saglasnost obuhvata i svjetovne i vjerske predmete); sufinansiranje rada Medrese od strane Vlade Crne Gore; saradnja oko uspostavljanja

uslova za sprovođenje standard halal ishrane za bolnice; obezbijedjeno je posuđe za pripremanje tzv. halal ishrane za islamske vjernike u određenim zdravstvenim ustanovama. U koordinaciji sa Agencijom za radio difuziju obezbijedeno je dobijanje radio frekvencija za radio Islamske zajednice u Crnoj Gori na osam lokacija. Od dobijenih osam lokacija za tri su stvoreni uslovi za funkcionisanje (Podgorica, Ulcinj i Rožaje). Zakonom o radu, našlo se pravno rješenje da slobodno vrijeme od pola sata u toku radnog vremena može da se iskoristi za džuma namaz (Molitva petkom)

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je u proteklom periodu kontinuirano održavalo sastanke sa predstavnicima svih vjerskih zajednica u Crnoj Gori u cilju boljeg upoznavanja Ministarstva sa tekućim pitanjima koje su od značaja za vjerske zajednice u Crnoj Gori. U cilju osnaživanja međureligijskog dijaloga resorno Ministarstvo je organizovalo 11 okruglih stolova u prethodne 2 godine na kojima su učestvovali predstavnici Islamske zajednice u Crnoj Gori. U saradnji sa učesnicima okruglih stolova Ministarstvo je objavilo Zbornik o religiji.

Takođe, u saradnji sa predstavnicima vjerskih zajednica Ministarstvo za ljudska i manjinska prava iniciralo je, pripremiло i objavilo Osnovni pojmovnik religijske kulture u 2019. godini sa ciljem doprinosa formiranja etičkih vrijednosti kod mladih ljudi.

Vlada Crne Gore, kroz resorna Ministarstva za ljudska i manjinska prava, prosvjete i kulture će kroz djelovanje Mješovite komisije nastaviti da radi na daljem unapređenju saradnje sa Islamskom zajednicom u Crnoj Gori, u cilju afirmacije vjerskih sloboda, te očuvanja multikonfesionalnog sklada i rješavanju svih onih zajedničkih pitanja koja su predmet Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Jevrejska zajednica

U Crnoj Gori Jevrejska zajednica osnovana je 2012. kada je sa Vladom Crne Gore potpisala ugovor o međusobnim odnosima, čime je jevrejska vjera priznata kao jedna od zvaničnih religija u državi sa svim pravima i obavezama koje iz toga proističu.

Jevrejska zajednica Crne Gore daje veliki doprinos ukupnoj međuvjerskoj sinergiji u Crnoj Gori i njen je značaj u društvu primjetan i visoko cijenjen. Država Crna Gora sa Jevrejskom zajednicom Crne Gore ima intenzivnu institucionalnu saradnju, prije svega, kroz djelovanje Mješovite komisije, koju čine predstavnici Vlade i Jevrejske zajednice. Saradnja Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice Crne Gore u brojnim oblastima odvija se kroz direktan pristup i dijalog i svakako je primjer konstruktivnog odnosa vjerske zajednice sa državom.

Mješovitu komisiju čine predstavnici/e Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva prosvjete, Ministarstva kulture i Jevrejske zajednice Crne Gore na paritetnoj osnovi. Vlada je donijela Odluku o obrazovanju dijela Mješovite komisije za sprovođenje ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori 3. aprila 2014. godine, koja je objavljena u Službenom listu Crne Gore, pod brojem 22/14.

Od osnivanja 2014. godine, pa do kraja 2019 godine, Mješovita komisija se sastala jedanaest puta, obično dva puta godišnje, tako što se kao domaćini sastanka, naizmjenično mijenjaju Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Jevrejska zajednica u Crnoj Gori. Radi jednostavnije a i preciznije organizacije rada Mješovite komisije, donešen je Pravilnik o radu, koji se u potpunosti poštuje.

Na sastancima Mješovite komisije, po predhodno utvrđenom dnevnom redu, vode se razgovori o naznačenim temama; daju se/dobijaju tražene i potrebne informacije i dogovaraju se i planiraju zajedničke aktivnosti. Jevrejska zajednica u Crnoj Gori, u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, obavlja mnoge aktivnosti: proslava i obilježavanje jevrejskih praznika; održavanje tribina na teme iz jevrejske literature ili uopšte o poznatim Jevrejima; priprema i izdaje časopis „Almanah“ Jevrejske zajednice Crnoj Gori; održava svoju biblioteku; organizuje kurs za učenje hebrejskog jezika; posebno se ističe organizovanje i održavanje konferencije „Mahar“ – okupljanje Jevreja sa prostora bivše Jugoslavije kao i Jugo-istočne Evrope, na kojem prisustvuje i do 500 stotina učesnika/ca, koji imaju priliku da čuju eminentne predavače, na aktuelne i istorijske teme iz jevrejskog života. Izuzetno značajna aktivnost Jevrejske zajednice ogleda se u organizovanju i obilježavanju 27 januara – Međunarodnog dana sjećanja na žrtve holokausta, a koji su kao takav odredile UN i apelovale na sve države članice da se pomenuti dan dostojno obilježava i održava u sjećanju, kako bi mlade generacije pamtile i prenosile dalje poruku – da se zlo više nikada ne ponovi. Četvrtu godinu zaredom, organizacija Svjetski jevrejski kongres pokreće akciju za 27 januar, „WE REMEMBER“ – postavljanje na društvene mreže ličnih, pojedinačnih ili grupnih fotografija sa naznakom WE REMEMBER u znak sjećanja i nezaborava na holokaust, u čemu Jevrejska zajednica u Crnoj Gori ima punu podršku svih predstavnika/ca Mješovite komisije, odnosno određenih ministarstva, koji se uvijek odazovu pozivu za učešće. Pored toga, Jevrejska zajednica u Crnoj Gori organizuje obilježavanje 27 januara u prostorijama KIC-a „Budo Tomović“, gdje pored zvanica iz opštinske i državne organizacije i diplomatskog kora, učestvuju i predstavnici/e iz ministarstava koji sačinjavaju Mješovitu komisiju. Na inicijativu Jevrejske zajednice Crne Gore, u 2020. godini, po drugi put i Skupština Crne Gore je, preko svojih odbora organizovala obilježavanje 27 januara, na kojem su svoj doprinos dali/e i članovi/ce-predstavnici/e Mješovite komisije. Na temu holokausta, Jevrejska zajednica Crne Gore je inicirala kod Ministarstva prosvjete da se revidira školski program o holokaustu, da se poveća broj metodskih jedinica, odnosno sadržajno proširi obavezno gradivo o ovoj temi. I u ostalim aktivnostima Jevrejske zajednice u Crnoj Gori, članovi/ice Komisije daju svoj doprinos, kako prisustvom na svečanom otvaranju konferencije Mahar tako i prisustvom na proslavi jevrejskih praznika i pružanju pomoći biblioteci Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

Na sastancima Mješovite komisije razmjenjuju se mišljenja i zauzimaju stavovi o određenim aktuelnim dešavanjima.

Na posljednjoj sjednici Mješovite Komisije održanoj 06. decembra prethodne godine, Jevrejska zajednica u Crnoj Gori istakla je važnost donošenja Zakona o slobodi vjeroispovjesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica, kao i neophodnost izrade podzakonskih akata koji bi doprinijeli njenoj efikasnijoj primjeni u narednom periodu.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori je u predhodnom periodu bila partner nekoliko organizacija/opština iz Regiona, na projektima Evropa za Građane, kojima Evropa izgrađuje građansko društvo, njegujući sve njegove osnovne elemente.

Takođe, uz pomoć Ministarstva kulture realizovana je izložba UNESO-a u Crnoj Gori „People, Book, Land..“, kao i sproveden postupak zaštite Sefer Tore kao kulturnog dobra.

Jevrejska zajednica u Crnoj Gori, kroz svoje aktivnosti, koje su značajne za njene članove/ice, kao i sve Jevreje koji dolaze u Crnu Goru, uvijek podržava i promoviše državu Crnu Goru i njene vrijednosti. U tome ima podršku i pomoć Mješovite komisije.

Vlada Crne Gore će, kroz resorna Ministarstva za ljudska i manjinska prava, prosvjete i kulture, kroz djelovanje Mješovite komisije nastaviti da radi na daljem unapređenju saradnje sa Jevrejskom zajednicom u Crnoj Gori, u cilju afirmacije vjerskih sloboda, te očuvanja multinacionalnog i multikonfesionalnog sklada i rješavanju svih onih zajedničkih pitanja koja su predmet Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.